

**Marszałek Województwa
Kujawsko-Pomorskiego**
Piotr Całbecki

Toruń, 19.05.2025 r.

Dot.: KS-II-S.0003.32.2025

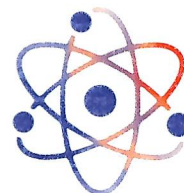
**Pan
Jarosław Wenderlich
Radny Województwa
Kujawsko-Pomorskiego**

Szanowny Panie Radny,

odpowiadając na interpelację w sprawie „rozdzielenia statystycznego Bydgoszczy i Torunia”, informuję, co następuje.

Inicjatywę zmiany podziału klasyfikacji NUTS3 na terenie województwa kujawsko-pomorskiego oceniam jednoznacznie negatywnie z punktu widzenia zarówno bieżących, jak i długofalowych interesów rozwojowych Województwa, czemu dawałem wyraz już w ubiegłym roku, gdy Prezydent Miasta Bydgoszczy po raz pierwszy podjął działania w tym kierunku.

W województwie kujawsko-pomorskim od 26 lat realizuje się model obsługi regionu za pomocą dwóch ośrodków stołecznych. Obydwa miasta są współodpowiedzialne za pełnienie funkcji regionalnych oraz budowanie powiązań ponadregionalnych. Jeśli porównuje się potencjał miast stołecznych poszczególnych województw, ich zdolność do realizacji funkcji o znaczeniu regionalnym – kierowanych do wszystkich mieszkańców oraz podmiotów działających w danym regionie (a więc potencjał wyrażany poprzez instytucje i prowadzone przez nie działalności o znaczeniu ogólnoregionalnym, w dominującej mierze lokowane w ośrodkach stołecznych, ale mające podstawowe znaczenie dla prawidłowego rozwoju całego regionu), to w województwie kujawsko-pomorskim w pełni uzasadnione jest sumowanie potencjału Bydgoszczy i Torunia. Tylko takie spojrzenie pozwala bowiem na obiektywne porównywanie tego potencjału (w kategorii usług o znaczeniu regionalnym i ponadregionalnym, które w pozostałych województwach, poza lubuskim, udostępniane są na terytorium regionu przez jeden ośrodek stołeczny, a w kujawsko-pomorskim – przez dwa miasta). Takie postrzeganie roli i znaczenia obydwu miast stołecznych znalazło potwierdzenie w aktualnie obowiązującej strategii rozwoju województwa („Strategia Przyspieszenia 2030+”), w której wyróżniono Stołeczny Obszar Rozwojowy (SOR; zdefiniowany jako: *służący rozwojowi funkcji o znaczeniu regionalnym (realizowanych dla mieszkańców i obszaru całego*

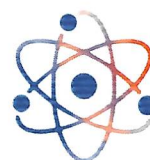

województwa) i ponadregionalnym (tworzących relacje i powiązania międzyregionalne i międzynarodowe). Oczekiwana rola i znaczenie tego poziomu w rozwoju województwa, to wysoka sprawność i jakość działalności związanych ze stymulowaniem jakości życia i kształtowaniem konkurencyjności gospodarki – w skali całego województwa oraz budowaniu powiązań i pozycji regionu w skali krajowej i międzynarodowej). W aktualnym podziale na jednostki NUTS3 Bydgoszcz, Toruń oraz stanowiące ich ścisłe strefy podmiejskie Powiaty: Bydgoski i Toruński – stanowią jedną jednostkę NUTS3 (tzw. „podregion bydgoski-toruński”, o kodzie PL613), o zasięgu terytorialnym identycznym ze Stołecznym Obszarem Rozwojowym.

Dlatego też uważam, że obecny podział na podregiony NUTS3 jest właściwy dla uzyskiwania informacji statystycznej adekwatnej dla poziomu funkcji regionalnych, krajowych i międzynarodowych realizowanych przez obydwie miasta stołeczne. To właśnie informacja udostępniana dla podregionu bydgosko-toruńskiego prezentuje stan rozwoju tych funkcji w naszym regionie. Tym samym we właściwy sposób oddaje ideę Stołecznego Obszaru Rozwojowego, określonego w aktualnie realizowanej Strategii Przyspieszenia 2030+.

Wnioskowana rewizja uniemożliwi więc pozyskiwanie danych dla SOR (sposób obliczania wskaźników i publikowania informacji powoduje, że dla części z nich nie będzie możliwe sumowanie danych bardziej szczegółowych do wartości bardziej ogólnej, typowej dla Stołecznego Obszaru Rozwojowego; nie jest prawdą obiegowa opinia, że dane statystyczne dla mniejszych jednostek można zawsze zagregować/zsumować dla jednostki większej). Jednocześnie nie zapewni też ich dla miejskich obszarów funkcjonalnych Bydgoszczy i Torunia, bowiem ich granice znacząco odbiegają od proponowanych podregionów bydgoskiego i toruńskiego (obydwie miejskie obszary funkcjonalne są znacznie większe – według propozycji nowego podziału podregion bydgoski obejmie tylko Miasto Bydgoszcz i Powiat Bydgoski, a więc 9 gmin, podczas gdy Miejski Obszar Funkcjonalny (MOF) Bydgoszczy liczy gmin 18, a podregion toruński – Miasto Toruń i Powiat Toruński, a więc 10 z 32 gmin).

Wnioskowana zmiana uszczupli więc zasób możliwych do praktycznego wykorzystania informacji statystycznych, które Główny Urząd Statystyczny (GUS) publikuje dla naszego Województwa – obecny sposób prezentacji danych jest przydatny dla prowadzenia polityki rozwoju Województwa, ale jest nieprzydatny dla polityki rozwoju MOF Bydgoszczy i MOF Torunia; proponowana zmiana spowoduje, że będzie on nieprzydatny dla wszystkich zainteresowanych podmiotów.

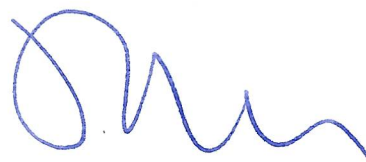

W tym kontekście postulowaną zmianę uważam za niewłaściwą (bo nieoddającą stanu rzeczywistego) i niekorzystną. Uważam, że proponowana rewizja, mająca na celu wydzielenie odrębnych jednostek NUTS3 dla obydwu miast stołecznych, w obecnej sytuacji będzie utrzymywała błędną, nieodpowiadającą faktycznym relacjom i znaczeniu w stymulowaniu rozwoju województwa i kraju ocenę stanu rozwoju oraz pozycji hierarchicznej zarówno Bydgoszczy, jak i Torunia. Informacja publikowana według proponowanych nowych podregionów będzie kształtowała obraz zaniżający potencjał i rolę obydwu miast stołecznych. Obecny podregion bydgosko-toruński jest jednostką adekwatną dla pomiaru zagadnień, które są mierzone właśnie na tym poziomie podziału statystycznego.

Jej podział na dwie mniejsze jednostki spowoduje, że zagadnienia, które są realizowane na terenie całej dotychczasowej jednostki, będą w sposób sztuczny dzielone, sugerując, że zarówno podregion bydgoski, jak i podregion toruński, na tle innych podregionów obejmujących ośrodki stołeczne województw – wykazują wyraźnie niższy poziom rozwoju. Ani Bydgoszcz, ani Toruń nie prezentują bowiem w zakresie funkcji regionalnych i ponadregionalnych poziomu rozwoju pozwalającego na samodzielną realizację funkcji stołecznych – działalności, które w innych regionach są skupione w jednym mieście stołecznym, w kujawsko-pomorskim są realizowane przez dwa miasta, stąd oczywiste jest, że potencjał każdego z nich, liczony osobno, będzie niższy, niż pozostałych miast-stolic województw. Taka prezentacja informacji statystycznej będzie powodowała długofalowe negatywne skutki wizerunkowe, istotne na przykład przy pozyskiwaniu inwestycji zagranicznych, ale też w kreowaniu dokumentów poziomu krajowego czy w publikowanych naukowych analizach regionalnych.

W niniejszej sprawie wystosowałem dwa pisma kierowane do instytucji wymienianych przez Pana Radnego – 14 sierpnia 2024 roku do Prezesa GUS pismo opiniujące negatywnie ówczesny wniosek Prezydenta Miasta Bydgoszczy oraz 28 kwietnia 2025 roku do Prezesa GUS pismo proszące o przekazanie dodatkowych informacji o rewizji podziału NUTS. Kopie obydwu pism przekazuję w załączeniu. Jednocześnie podkreślam, że zamierzam prowadzić dalsze działania na rzecz odstąpienia od zmiany wnioskowanej przez Prezydenta Miasta Bydgoszczy.

Z wyrazami szacunku

Marszałek Województwa
Kujawsko-Pomorskiego
Piotr Całbecki

Toruń, 28.04.2025 r.

PR-III.1610.19.2025

Pan
Marek Cierpiat-Wolan
Prezes Głównego Urzędu
Statystycznego

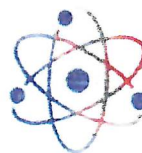
Szanowny Panie Prezesie,

w odpowiedzi na informację o złożeniu przez Główny Urząd Statystyczny, w imieniu Państwa Polskiego, wniosku o wprowadzenie zmian w Klasyfikacji Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS), dotyczących terenu województwa kujawsko-pomorskiego, informuję, iż Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego podejmie działania zmierzające do zachowania obecnego podziału jednostek NUTS3.

Postulat podziału dotychczasowej jednostki NUTS3 – podregion bydgosko-toruński na dwie jednostki jest niezgodny z interesem rozwojowym Województwa, sprzeczny z założeniami rozwoju sformułowanymi w strategii rozwoju województwa i będzie powodować nieadekwatną ocenę stanu rozwoju oraz deprecjonować pozycję w hierarchii osadniczej Polski obydwu miast stołecznych. Przede wszystkim jest także sprzeczny z wolą większości samorządów, których ta zmiana bezpośrednio dotyczy.

W związku z powyższym uprzejmie proszę o przekazanie następujących informacji:

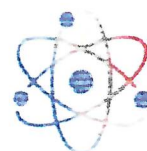
- wskazanie podstawy prawnej określającej zasady zmiany podziału na jednostki NUTS,
- wskazanie podmiotów formalnie odpowiedzialnych za dokonanie zmian w klasyfikacji NUTS (władnych do dokonania tych zmian),
- podanie informacji o procedurach obowiązujących państwo członkowskie przed złożeniem wniosku w sprawie rewizji klasyfikacji,

- wskazanie harmonogramu dalszych prac nad rewizją klasyfikacji, w tym informacji o spodziewanych terminach i sposobach oraz podmiocie przeprowadzającym konsultacje społeczne procedowanej zmiany.

Jednocześnie proszę o przekazanie kopii wniosku o wprowadzenie zmian w Klasyfikacji Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS), który został złożony przez Główny Urząd Statystyczny w imieniu Państwa Polskiego.

Z wyrazami szacunku

**Marszałek Województwa
Kujawsko-Pomorskiego**
Piotr Całbecki

PI.1610.8.2024

Toruń, sierpnia 2024 r.

**Pan
Dominik Rozkrut
Prezes Głównego Urzędu
Statystycznego**

Szanowny Panie Prezesie,

opiniuję negatywnie wniosek Pana Rafała Bruskiego – Prezydenta Miasta Bydgoszczy, dotyczący rewizji podziału statystycznego województwa kujawsko-pomorskiego na jednostki NUTS3.

W województwie kujawsko-pomorskim od 25 lat realizuje się model obsługi regionu za pomocą dwóch ośrodków stołecznych. Obydwa miasta są współodpowiedzialne za pełnienie funkcji regionalnych oraz budowanie powiązań ponadregionalnych. Jeśli porównuje się potencjał miast stołecznych poszczególnych województw, to w województwie kujawsko-pomorskim w pełni uzasadnione jest sumowanie potencjału Bydgoszczy i Torunia, bo tylko takie spojrzenie pozwala na obiektywne porównywanie tego potencjału (w kategorii usług o znaczeniu regionalnym i ponadregionalnym, udostępnianych na terytorium regionu, w głównych ośrodkach danego regionu). Takie postrzeganie roli i znaczenia obydwu miast stołecznych znalazło potwierdzenie w aktualnie obowiązującej strategii rozwoju województwa („Strategia Przyspieszenia 2030+”), w której wyróżniono Stołeczny Obszar Rozwojowy (zdefiniowany jako: *służący rozwojowi funkcji o znaczeniu regionalnym (realizowanych dla mieszkańców i obszaru całego województwa) i ponadregionalnym (tworzących relacje i powiązania międzyregionalne i międzynarodowe)*). Oczekiwana rola i znaczenie tego poziomu w rozwoju województwa, to *wysoka sprawność i jakość działalności związanych ze stymulowaniem jakości życia i kształtowaniem konkurencyjności gospodarki – w skali całego województwa oraz budowaniu powiązań i pozycji regionu w skali krajowej i międzynarodowej*).

W aktualnym podziale na jednostki NUTS3, Bydgoszcz, Toruń oraz stanowiące ich ścisłe strefy podmiejskie Powiaty: Bydgoski i Toruński – stanowią jedną jednostkę NUTS3, o zasięgu terytorialnym identycznym ze Stołecznym Obszarem Rozwojowym, co ułatwia pozyskiwanie danych dotyczących stanu rozwoju i potencjału tak postrzeganego układu stołecznego. W tym kontekście postulowaną zmianę uważam za niewłaściwą i niekorzystną.

Z punktu widzenia interesów rozwojowych Województwa Kujawsko-Pomorskiego, zagadnienie to w obecnym okresie nabiera dodatkowego znaczenia w związku z pracami nad Koncepcją Rozwoju Kraju 2050. W projekcie tego dokumentu, bazując na odrębnym rozpatrywaniu potencjału obydwu ośrodków stołecznych, zaproponowano ulokowanie Bydgoszczy i Torunia w hierarchii sieci osadniczej na nieoddającym ich stanu rzeczywistego poziomie „aglomeracji regionalnych” zamiast „metropolii krajowej”, którą bez wątpienia tworzą, jeśli uwzględni się łączny potencjał obydwu miast, funkcjonujących w układzie dwubiegowym.

Uważam, że proponowana rewizja, mająca na celu wydzielenie odrębnych jednostek NUTS3 dla obydwu miast stołecznych, w obecnej sytuacji będzie utrzymywała błędną, nieodpowiadającą faktycznym relacjom i znaczeniu w stymulowaniu rozwoju województwa i kraju, ocenę stanu rozwoju i pozycji hierarchicznej zarówno Bydgoszczy, jak i Torunia.

Niemniej jednak w pełni podzielam krytyczną ocenę Prezydenta Miasta Bydgoszczy dotyczącą dostępności danych statystycznych niezbędnych dla prowadzenia polityki rozwoju, w oparciu o adekwatny zakres aktualnych danych i informacji.

W mojej ocenie występuje on zarówno na poziomie regionalnym, jak i podregionalnym. Uważam, że zaradzić temu należy poprzez znaczące zwiększenie zakresu zagadnień, dla których dane powinny być publikowane już na poziomie powiatów, a nie jak obecnie – na poziomie NUTS3, a nawet NUTS2. Dotyczy to, między innymi, wszystkich aspektów tematycznych poruszanych we wniosku Prezydenta Miasta Bydgoszczy.

Jednocześnie pragnę zauważyć, że postulowana przez Pana Rafała Bruskiego – Prezydenta Miasta Bydgoszczy, rewizja podziału na jednostki NUTS3 nie rozwiąże wskazanego przez Pana Prezydenta problemu dostępności danych dla Miejskich Obszarów Funkcjonalnych Bydgoszczy i Torunia, ponieważ zaproponowane „nowe” jednostki nie są tożsame z zasięgami tych obszarów, określonymi w strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego („Strategia Przyspieszenia 2030+”). „Strategia Przyspieszenia 2030+” identyfikuje odrębne Miejskie Obszary Funkcjonalne (MOF) Bydgoszczy i Torunia, o zasięgach w obydwu przypadkach znacznie wykraczających poza obecny zasięg jednostki NUTS3 (oznaczonej jako „PL613 podregion bydgosko-toruński”). W ramach obydwu MOF, na bazie współpracy samorządów je tworzących, realizowane są strategie terytorialne, wykorzystujące instrument Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT). Są to niezwykle cenne inicjatywy sparzające rozwojowi na poziomie zarówno lokalnym oraz podregionalnym, jak też wojewódzkim i są one bardzo istotnie wspierane finansowo w ramach Programu Regionalnego Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza na lata 2021-2027. Jednak uwzględniając cel i zakres współpracy oraz zadań realizowanych na poziomie MOF-ów Bydgoszczy i Torunia za pomocą instrumentu ZIT, w mojej opinii nie stanowią one uzasadnienia dla konieczności i celowości rewizji obecnego zasięgu jednostki NUTS3 „podregion bydgosko-toruński”.

Z poważaniem

Do wiadomości:

1. Pan Rafał Bruski – Prezydent Miasta Bydgoszczy